

REMANȘTEREA

Biblioteca Universității

Cluj

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

PASTORAȚIA INDIVIDUALĂ

Acum la început de an, când se schitează de fiecare instituție și de fiecare particular planuri de muncă pentru viitor, Biserica cu rosturile ei divine pe pământ și cu răspunderea morală enormă ce o are, este cu atât mai mult obligată să știe din timp, cum va folosi ziua de mâine.

Esența Bisericii noi o rezumăm în două cuvinte scumpe: *mântuirea sufletelor*. În jurul acestui ideal trebuie să se concentreze toate lucrările bisericesti, spre a-l sluji și a-l duce la biruință. Ori „mântuirea sufletelor” este o realitate de viață. Este biruința asupra ispitelor, este ridicarea omului pe culmile spiritualității, este dăruirea lui în fapte bune, este afirmarea generozității creștine în respectarea, iubirea și iertarea altora.

De aceea, îndatorirea unui conducător de suflete este, în primul rând, să se puie în contact cu problemele individuale ale fiecăruia, deoarece e în deobște cunoscut, că drumul spre Hristos capătă o altă rezolvare pentru fiecare suflet. Dacă religia nu e pentru noi o vorbă goală; dacă rămâne să fie singura părție, care ridică pe om, deasupra idealurilor joșnice sau limitate; dacă puterea ei e de a aduce, în sânul împrejurărilor de atâteaori meschine și nemulțumitoare pentru elanurile firești ale sufletului omenesc, mângâierea și dulceața, cari sunt, pentru noi în această vale a durerii, prevestiri paradisiacice, atunci trebuie să fie o realizare individuală pentru fiecare. Toată comoara sfintei învățături ne este închisă în potirul de aur al Bisericii. Mâinile noastre neștiutoare, nedestoinice, întârzelnice, de multeori crispate de revoltă și durere, se țin de parte de ea. Gândul nostru robit de socoteli și invective, de raționamente, de elanuri cu aripi frânte de proza necruțătoare a existenței, de ambițiuni nejustificate și înșelate, pierde, în ceața deziluziilor și sub roua

lacrimilor, drumul spre Crucea mântuitoare. Îi simțim povara pentru că uităm, că Iisus ne cere să lăsăm toate poverile sufletești la picioarele lemnului blestemat, pe care a curs sângele răscumpărării noastre și moartea izbăvitoare de moarte, ne-a dat făgăduința Învierii...

Preotul e cel mai în măsură să cunoască împrejurările familiare ale credincioșilor săi. Nu din spirit de curiozitate ci din setea de părintească grijă a doctorului chemat să tămăduiască cele mai gingașe boale: ale sufletului.

Și atunci el va căuta să câștige încrederea păstoriiților săi nu numai prin harul său, ci și prin personalitatea sa. Să-i inspire respect și iubire, pentru că ei să vie, nestingheriți, să-i deschidă sufletul, când se găesc perplexi, uneori desnădăjduiți, în fața problemelor chinuitoare. Deci nu numai predica colectivă, care îmbrățișează tot poporul și deci, firește, e lipsit de nota personală. Ci *pastorația individuală*. Un program de lucru, cuprinzând zilele în afară de Dumineci și sărbători, în cari preotul nu are, decât în împrejurări excepționale, o îndeletnicire eclesiastică sau o misiune liturgică, și când preotul ar trebui să intre în casele oamenilor cu bunătatea, înțelepciunea sa și să aducă cuvinte de îndrumare, mângâiere și chiar dojană. Cât de covârșitor ar fi rolul lui în orașele mari, dacă nu în sânul cercurilor intelectuale, poate mai puțin accesibile și influențabile, dar cel puțin în lumea muncitorească, atât de desorientată și subminată de curente mai întotdeauna nesănătoase. O specială pregătire a preotului în direcția noilor curente, atât în domeniul religios cât și social, l-ar face cel mai eficient instrument al echilibrării gândirii contemporane, altoite prin noile împrejurări din lumea industrială, pe această clasă a muncitorilor cu brațele, cari s'au ridicat la o prosperitate materială, încă ne-

echivalată de progresul lor cultural și spiritual.

Și atunci sectele și, în general, ereziile, în toate domeniile, găesc un teren propice: acela al semi-doctismului arrogant și îngâmfat, care duce la ura de clasă, atât de flagrant în conflict cu etica creștină.

Noi așteptăm, ca generațiile nouă de preoți să îmbrățișeze noile probleme ale contemporanilor lor, așa cum generațiile

„Nu nesocoti harul ce este în tine, care ți s'a dat după prorocie prin punerea mâinilor preoției. Ia aminte de tine însuși și de învățătura; stăruiește în aceasta; căci aceasta făcând te vei mântui și pe tine și pe cei ce te vor asculta.”

1 Timotei, 4, 14, 16.

Unificarea națională și bisericească.

Sub acest titlu „Universul” din ziua de 6 I. c., publică un articol de fond, în care vorbind despre mișcarea pornită în Statele Unite ale Americii pentru unirea dintre biserica protestantă și cea catolică, sugerându-se ideea, ca ea să se facă în favoarea bisericii care are mai mulți credincioși, încearcă să pună problema și pentru România. Iată cum o vede autorul articolului:

„Biserica creștină ortodoxă din țările române a păstrat totdeauna caracterul național.

Poporul românesc consideră pe drept cuvânt ortodoxismul „legea românească”, „credința românească”, sau „legea sfântă strămoșească.”

Chiar după ce s'a făcut separatismul Bisericii ortodoxe din Ardeal, prin unirea cu Roma, a unei părți din populația românească, s'a păstrat totuși ritualul ortodox. În anul 1928, cu prilejul discuției proiectului de lege a cultelor, în Senat, Mitropolitul N. Bălan al Ardealului a declarat că țaranul român aparținând Bisericii unite, deși a trecut dela separatism 230 de ani, n'a schimbat nimic din religia sa, căci n'a adoptat, de fapt, catolicismul și el știe că aceeaș credință strămoșească o împărtășește și azi.

Știm în ce împrejurări, sub ce influențe și mai cu seamă în ce scopuri, s'a încercat în secolul al 18-lea, separatismul religios al Românilor din Transilvania. Ungurii au fost aceia, cari au urmărit acest separatism, spre a rupe unitatea de credință a Românilor, ca apoi să-i dezbină și politicește. N'au izbutit însă să atingă acest scop.

După înfăptuirea României Mari, au luat desvoltare sectele așa zise religioase, cari urmăresc în realitate slăbirea Bisericilor creștine ortodoxă și unită. Aceste secte, prin organizații și propagandiștii lor, cu legături în afară de granițele țării, tind să slăbească forțele morale ale poporului român prin diviziuni religioase.

Iată pentru ce se impune și la noi restabilirea unității Bisericii ortodoxe, pe bazele sale dogmatice și naționale.

Cu toate că problema nu este atât de ușor de rezolvată, ea, totuși, se impune. Unificarea religioasă a Românilor, în cadrul ortodoxismului, este strâns legată de întărirea forțelor noastre naționale, sociale, culturale și morale.

De aceea ca trebuie să fie examinată cu toată seriozitatea cuvenită, căci nu este o simplă chestiune de ordin confesional, ci de apărare națională.”

Se întocmește noul buget. Ministrul de Finanțe, dl Victor Antonescu, a început lucrările în vederea alcătuirii noului buget, care se va pune în aplicare la 1 Aprilie a. c. Deocamdată s'a stabilit ca el să nu depășească cifra actuală de 20 miliarde, iar excedentele ce vor urma din baterea monedei în țară, să fie afectate înzestrării armatei. Să nădăjduim, că nu vor fi uitate nici justele cereri de salarizare a clerului. Episcopiile noastre vor fi la datorie.

Ortodoxismul Românilor din Serbia.

Așezați între regiunea dintre râurile Timoc și Morava, formând dela Sud înspre Dunăre masse din ce în ce mai compacte, Românii aceștia își continuă viața lor patriarhală de buni creștini și de harnici muncitori.

Pe vremea stăpânirii otomane, slujba religioasă se făcea, în puținele lor biserici și mănăstiri, în românește. De acemenea și după alipirea Krainei (cum este cunoscută provincia din N.-Estul Serbiei) la principatul autonom sârbesc (1833) Românii s'au mai bucurat de acest drept elementar de minoritate etnică, până ce, la 1871, s'a introdus slujba bisericească în vechea limbă slavonă.

Deși lăsați fără sfinte lăcașuri naționale — despre școli nu putea fi vorba, căci nici nu le-a avut în trecut — cu toate străduințele de sârbizare, Românii și-au putut totuși conserva, aproape intactă, ființa etnică, fenomen care, înainte de toate, se explică prin ortodoxismul lor zelos, fortificat de instinctul de conservare etnică, ca și prin practicarea frumoaselor datini strămoșești. La acestea se mai adaugă mândria de rassă distinctă, precum și aceea de a fi cetățeni loiali și devotați patriei căreia aparțin, totdeauna îndeplinindu-și față de aceasta întreaga datorie alături de majoritari, de frații lor sârbi. Spre confirmarea acestui adevăr cităm următoarele fapte istorice, din cele mai însemnate:

Când, în 1804, marele Karageorge a ridicat stindardul libertății, punându-se în fruntea cetelor sale de revoluționari, spre a mântui țara de jugul otoman, la semnalul dat de dânsul a răspuns vajnicul său tovarăș de luptă, Haiduk-Veliko, carele, împreună cu intimul său, eroul Abraș (român de origină), au organizat răscoala din Kraina, făcând minuni de vitejie. Cum această provincie e locuită în majoritate de Români, și războinicii lui Haiduk-Veliko erau mai

mulți români decât sârbi. Adevărul acesta se constată și din textul cântecului voivodului Haiduk-Veliko, unul dintre cele mai populare cântece sârbești, în care se spune textual: „Răspunzând lui Mula-Pașa, dela Vidin, la scrisoare de amenințare, Haiduk-Veliko a spus: „Și eu am armată puternică compusă din țereni și ungureni.“ Sub numele de țereni (țărani) se înțeleg românii din valea Timocului, iar sub cel de ungureni, românii din restul provinciei, cari, zic-se, ar fi venit din Ungaria, din Banat.

În 1883 s'a produs în Kraina așa numita răscoală timocană, organizată de noul partid, pe atunci radical de sub șefia lui N. Pașici, răsvrătire împotriva regimului absolutist al regelui Milan, dar care n'a isbutit, fiind sângeros reprimată de trupele guvernamentale. Românii din partea locului luând și ei parte activă în această revoluție, au suferit considerabil, împreună cu populația.

În toate războaiele purtate de Serbia, unitățile militare din ținuturile locuite de români au dat dovezi de multă vitejie. Nu mai puțin și în cursul ultimului mare război. În vara anului 1914, marii aliați au pretins sârbilor cunoscuta diversiune de tactică peste râul Sava, care fu executată de divizia timocană, compusă în majoritate din elemente românești. Efectul momentan moral al acestei diversiuni a fost satisfăcător, trupele diviziei sârbești, trecând fluviul Sava, au atacat prin surprindere pe cele austro-ungare de pe acest front, cari căpătând repede întăriri, au contra-atacat, decimând biata divizie sârbească, din cauza insuficienței de poduri peste Sava. Și aci românii timocenii au dat dovezi de bravură, ca și de abnegațiune extraordinară.

Pe frontul macedonean, de asemenea, unitățile din Kraina, au fost mult apreciate. Venind în contact și luptând alături de francezi, soldații

sârbi de origină română se acomodară mai lesne cu aceștia, datorită afinității de limbă și caracterului de rassă. Sârbii admirând pe camarazii români din unitățile lor, i-au poreclit „francezii noștri“, epitet pe care aceștia din urmă l-au primit bucuros, considerându-l măgulilor pentru dânsii!

În 1916—1918, autoritățile bulgare din Serbia ocupată au stăruit mult de a obține declarații de origine etnică din partea populației românești, ținând astfel să își asigure un argument mai mult, care să le servească eventual la conferința păcii în folosul împărțirii Serbiei între Austro-Ungaria și Bulgaria, probabil potrivit tratatului de alianță între dânsese.

Ei bine, cu toate insistențele și amenințările bulgarilor, românii n'au cedat, refuzând categoric sub motivul că dânsii sunt, ce-i drept, de origine etnică română, însă, înainte de toate, contează ca devotați cetățeni ai regatului Serbiei, aflat momentan sub ocupația trupelor inamice!... Gestul acesta al populației românești, de altfel pe cât de des- toinic pe atât de curajos, a fost ad-

mirat de lumea politică și intelectuală sârbă, calificându-l drept mărturie, solemnă și unanimă, de înalt patriotism din partea concetățenilor lor români.

Pildele inserate mai sus vădesc cu prisosință modul cum românii din Serbia au înțeles întotdeauna să-și îndeplinească îndatoririle față de țara căreia aparțin, pururea călăuzindu-se de principiile creștine, de simțul datoriei și cel al fidelității către patrie.

Conștienți de loialitatea lor permanentă, de colaborarea lor activă întru emanciparea Serbiei de odinioară și înfăptuirea unității naționale a Iugoslaviei de azi, Românii aceștia nădăjduiesc că meritele și patriotismul lor de adeverați cetățeni vor fi din ce în ce mai mult apreciate, acordându-li-se într-o bună zi un tratament mai frățesc, așa cum se cuvine unei minorități etnice corecte și fidele statului respectiv. În primul rând se așteaptă momentul fericit de a se reda Românilor acestora dreptul de odinioară, acela de a se ruga lui Dumnezeu în limba lor proprie, ca buni și evlavioși creștini ortodocși ce sunt.

T. CIOMANDRA

Și parohiile beneficiază de legea asanării datoriiilor.

Curtea de Apel secția II din București admitând apelul făcut de parohia bisericii Dichiu-Tirchilești cu Ana V. A. Ioanei a fixat (prin decizia Nr. 288/1935) că:

„Parohiile bisericești sunt persoane juridice de drept privat, deci au dreptul să se prevaleze de dispozițiunile legii de lichidare a datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, drept care rezultă, în orice caz, și din desbaterile parlamentare urmate cu prilejul votării legii.“

Hotărârea este, în special, interesantă prin aceea că fixează o interpretare a art. 1 din legea nouă a

asanării datoriiilor exact contrarie celei adoptate de Înalta Curte de Casație secția I, în speță oarecum similară, precum am relatat la timp.

De aceea spicuiam câteva din considerentele deciziei Curții de Apel. Iată-le:

„Considerând că din spiritul și întreaga economie a legii pentru organizarea bisericii ortodoxe române, rezultă neîndoios că în ce privește administrarea bunurilor bisericești, întreaga organizare a Bisericii prezintă caracter de drept privat, pentru că fiecare din părțile constitutive al Bisericii (parohie, protopopiate, etc.)

FOILETON

Inceputul activității Mântuitorului în Galileea.

„Când Iisus auzi că Ioan a fost pus în închisoare, plecă în Galileea.“ (Mt. 4, 12).

Evangelistul Matei nemijlocit după descrierea ispitirii Mântuitorului în pustia Carantania, trece la descrierea inceputului activității lui în Galileea. Din paralela cu celelalte scrieri evanghelice rezultă că aceste două momente nu se succed în timp. Între ele trebuiesc încadrate o seamă de alte evenimente din activitatea Domnului. Stabilirea acestora este necesară fiindcă stau într-o înlănțuire logică cu contextul. Cunoscându-le numai vom putea înțelege corect pericopa evanghelică (Mt. 4, 12-25).

Firul istoric întrerupt de evangelistul Matei în c. 4 v. 11, îl dapănă mai departe evangelistul Ioan în 1, 15-51.

După ispită Mântuitorul venise la Jordan, unde boteza Ioan. Era tocmai momentul când Ioan hărțuit de delegația sinedrului, să dea lămuriri asupra personalității și misiunii sale. Ioan le delară categoric că nu este nici Iie, nici Hristos,

ci glasul celui ce strigă în pustie să fie gătită calea Domnului, deci un înainte mergător.

Abia s'au depărtat sinedriștii, nedumeriți de lămurirea primită și Ioan observă pe Iisus. În fața celor prezenți îl descopere ca pe „mielușelul lui Dumnezeu venit să ridice păcatele lumii.“ El este despre care a spus, că va veni unul mai mare, căruia nu este vrednic a-i deslega nici cureaua încălțăminteii, și care va boteza cu duh sfânt și foc.

Mărturisirea și-o argumentează provocându-se la minunea petrecută la botezul lui Iisus.

Doi din ucenicii lui Ioan, convinși că adevărul l-a vorbit învățătorul, se apropie de Iisus, și îi cer voe să-l urmeze. Sunt Andrei și Ioan. Însoțindu-l, după câteva ore numai, personal ajung la concluzia botezătorului. — Iisus este Mesia. Vestea cea bună o aduc și fraților lor tot ucenici ai lui Ioan, anume Simon și Iacob.

Acești 4 îl însoțesc dela Iordan pe Iisus în Galileea. În drum se mai asociază Filip și Natanail.

În Galileea săvârșește Mântuitorul prima minune la nunta din Cana, în văzul invitaților și a celor 6 ucenici ai săi (Ioan, 2, 1—12).

De Pascha iudeilor, care a urmat la câteva zile după nunta din Cana, Domnul se reîntoarce în Iudeea, mergând cu pelerinii la Ierusalim. Aci timp de o săptămână cât durează sărbătorile se

face cunoscut mulțimii din toate părțile Palestinei. Începe prin a scoate pe vânzători din templu (Ioan 2, 13—25). Când aceștia infuriți, îl întrebă cu ce drept face acest lucru, le răspunde:

„Dărâmați templul acesta și în 3 zile îl voi rezi li.“ Un răspuns profetic care-l mai repetă încă odată la finea activității sale.

Cuvântările ținute în templu prin profunzimea și noutatea conținutului lor pun pe gânduri pe conducătorii spirituali ai iudaismului. În cercul lor se comentează mult asupra personalității acestui galileean. Râvna cu care poporul îl ascultă în special, trezește germenii invidiei. Văd în Iisus un serios pretendent al scaunului ce ei îl ocupă față de mulțime. De acum puțin mai este până la hotărârea de a-l nimici.

Unul singur vede în cuvintele Galileeanului adevărul etern. Și el e nesigur, nu înțelege, fiindcă e crescut în mentalitatea vieții spirituale caracteristice epocii. E Nicodem, care caută să-l întâlnească pe Iisus într'ascuns (Ioan 3, 1—11).

Iată cum dela inceput se desemnează liniile ființiale ale mediului în care are să activeze Mântuitorul. De o parte mulțimea de rând frapată de puterea cuvântului și a semnelor extraordinare, însă puțin înțelegătoare, de alta clasa cultă, conducătoare, ostilă oricărei schimbări de lucruri.

are dreptul a-și conduce și administra independent afacerile sale religioase, culturale, fundamentale și epitropești și acest drept se exercită prin corporațiuni constituite.

Considerând că independent de caracterul din punct de vedere doctrinal al personalității juridice, potrivit legii de conversiune, epitropiile bisericesti trebuie a fi socotite ca persoane juridice de drept privat cari n'au scop lucrativ.

Având în vedere, că chiar dacă epitropiile bisericesti s'ar socoti ca persoane juridice de drept public, cum susține intimata prin aceea că ele sunt create și recunoscute prin lege, totuși în aplicațiunea art. 30 din legea conversiunii, este necesar a se examina care a fost intențiunea legiuitorului cu privire la aceste instituțiuni, fiindcă tocmai această intențiune trebuia să fie concretizată.

Considerând că din desbaterile parlamentare cari au avut loc în legătură cu art. 30 din legea conversiunii, rezultă că atât guvernul, cât

și autorul ca și raportorul legii, au răspuns la amendamentul propus de unul din senatori, că epitropiile bisericesti sunt persoane juridice, care intră în cadrul art. 30 citat.

Că mai mult, din explicațiile date de raportorul legii la Senat, rezultă în mod precis că legiuitorul a înțeles că oricine nu este o persoană, o comunitate, Stat, Județ, Comună sau în dependență directă sau indirectă de acestea, este încadrat în noțiunea „persoană juridică de drept privat.” Așa dar — spune raportorul — parohiile dacă au avere particulară, indiferent dacă sunt sau nu recunoscute de lege, au, conform acestei legi, caracter de persoană juridică de drept privat și deci intră în lege.

Că așa fiind, față de aceste explicațiuni date în Parlament, care lămură pe deplin înțelesul art. 3, fără o altă posibilitate de interpretare, Curtea găsește că la lumina acestor principii apelanta poate invoca în sprijinul său beneficiile legii de conversiune...

O zi de bucurie sufletească.

Dihoniile sectare și-au lăsat otrava învățăturii lor mai cu seamă printre credincioșii din Munții Apuseri.

Aici au găsit ei atmosfera prielnică de seducere și rătăcire a sufletelor.

Credincioșii noștri din Munți în majoritate lipsiți de lumina cărții și puțin introduși în temeiurile reale ale adevărilor dogmatice și morale, n'au putut rezista tentativelor iscusite și făcătoare de sectarilor.

Rezultatul: mulți au părăsit biserică; au neglijat sf. slujbe, refuzând, printre alte rătăciri, și sf. taină a Botezului.

Lupta e grea și anevoioasă cu acești rătăciți. Totuși, strădania noastră de fiecare zi, prin cuvântul Sf. evanghelii și povăța părintească, n'a rămas fără rezultat.

Dumnezeu a deschis și luminat mintea multora din acești rătăciți.

Astfel, într-o Duminecă în biserică din parohia Cristești, a primit sf. taină a Botezului tânărul Florian Cristea în etate de 15 ani.

Părinții lui fiind sectari l-au ținut până acuma departe de biserică și sf. taine. Liber și neștirat el și-a mărturisit dorința de a se boteza și introduce în religia creștină ortodoxă.

Faptul acesta a stârnit o adevărată bucurie în rândurile credincioșilor din această parohie.

Pr. GRIGORE TRIMBIȚAȘ

„Dar ei au stăruit de El, și au zis: rămâi cu noi, căci este spre seară, și ziua aproape a trecut. Și a intrat să rămână cu ei.”

Luca, 24, 29.

INFORMAȚIUNI

Praznicul Bobotezii la Cluj. Marea sărbătoare a botezului Domnului a fost prăznuită și anul acesta la Cluj după datina veche a Bisericii noastre. În catedrală, ca și în celelalte două biserici, s'a săvârșit sf. liturghie în sobor, dar mai de vreme, așa încât la ora 11 dim. ea luase sfârșit. Credincioșii din câteși trele biserici s'au înconșinat în frunte cu clerul, autoritățile civile și militare, corul teologilor și muzica, mergând în procesiune religioasă la Someș. În fața unui public foarte numeros, care inundase parcul și dealurile Cetățuiei, s'a celebrat slujba sfințirii apei de către P. C. Păr. Seb. Stanca, V. Sava, L. Curea, N. Vasiliu, A. Mușat, I. Cociuban, I. Goron, Gh. Ivan, D. Coșeriu, Fl. Mureșanu, arhidiacon I. Vască și diaconii V. Bogdan și A. Scurtu. În momentul citirii ecteniei sacramentale s'au tras 21 salve de tun. După terminarea slujbei a urmat stropirea credincioșilor, a armatei și a drapelelor. Ceremonia întregă a fost ascultată cu evlavie și mulțumire de către toți cari erau de față.

Monumentele credinții. Unul din centrele românești importante ale mitropoliei noastre, orașul Orăștie, devenit scump tuturor prin activitate neîntrecută a marelui ctitor Dr. Ioan Mișu, Dr. Aurel Vlad, prot. I. Moța ș. a., simte astăzi tot mai puternic lipsa unei biserici monumentale, în locul celei de azi, mică și departe de centru. Parohia avea fonduri mari de construcție depuse la bănci, pe cari însă conversiunea le-a nimicit. Astăzi, în urma măsurilor guvernului de a restitui integral depunerile culturale, va fi dată puțința

și Orăștiei să-și înalțe în scurtă vreme un Sion vrednic de trecutul ei eroic.

Acuzații răufăcătoare. De câteva zile presa din capitală, cu tendința ei după senzațional, tipărește reportajii lungi în legătură cu preținse incorectități în administrația arhiepiscopiei Chișinăului, aruncând o serie de acuzații grele împotriva I. P. S. Mitropolit Gurie. Nu cunoaștem situația și deci nu putem judeca. Atâta însă putem spune, că înainte de ancheta și judecata instanțelor competente, calomnierea Arhiepiscopiei este profund dăunătoare Bisericii naționale și intereselor țării.

Centenarul Casinei din Brașov. La festivitățile așa de frumoase ale instituției naționale dela Brașov, M. Sa Regele Carol II-lea, a spus aceste cuvinte pline de adevăr: „astăzi când pășim în al doilea veac de existență, când visurile acelora, cari și-au pus tot sufletul pentru bunul mers al acestei instituțiuni, s'au îndeplinit, urmașii lor au datoria de a se gândi la ceea ce au de făcut de azi înainte. Unirea teritorială s'a îndeplinit pe vecie. Aici în acest bun ținut de Români, trebuie să se petrească pentru eternitate unitatea sufletească a neamului românesc.” Ecolul acestor îndemnuri regale trebuie să străbată și dincolo de Brașov, în toate colțurile țării.

Zugrăvirea bisericilor noastre. Avântul ce l-a luat dragostea credincioșilor noștri pentru zidirea de noi lăcașuri de închinare, este în continuă creștere. Parohiile din toate părțile fac eforturi mari și jertfe extraordinare, ca bisericile ce le înalță să fie vrednice de prestigiul credinței ortodoxe în Patria întregită. Zugrăvirea lor cât mai frumoasă este o condiție esențială, ce nu poate fi scăpată din vedere. Se întâmplă însă, că din motive de ieftinătate sau lipsă

După sărbători nu se reîntoarse cu pelerinii din Galileea în provincia în care și-a trăit copilăria și adolescența, ci continuă a propovădui în Ierusalim și alte centre ale Iudeei (Ioan, 3. 22-36).

Ucenicii lui botează, pe ascultători, precum Ioan și ucenicii acestuia botezau. E botezul poeziei acesta. Se întâlnesc astfel într-o activitate asemănătoare, sub raportul formal grupul lui Ioan cu cel al lui Iisus. Ucenicii lui Ioan geloși de porțile crescând ale curentului pentru Hristos, se plâng învățătorului lor. Acesta însă nu se asociază unei acțiuni izvorâte din invidie, dimpotrivă încearcă să-i îndrume pe calea adevărului.

O nouă formulare a raportului dintre el și Mântuitorul crede că-i va face să înțeleagă, că nimeni nu se poate împotrivi voinței cerului. Dacă Ioan este în scădere însemnează, că misiunea lui se apropie de sfârșit, în schimb Hristos trebuie să crească, fiindcă cerul voește aceasta. Să se întristeze pentru acest lucru, e irațional, dimpotrivă el se bucură, cu bucuria prietenului mirelui, de venirea acestuia.

Ucenicii lui Ioan însă n'au înțeles nici de astădată, o știm din atitudinea lor ulterioară față de Domnul.

Ceea ce Ioan prevede se întâmplă, este prins și încarcerat în temnița din Macherus. Activitatea

lui pregătitoare se finește. E arestat de tetrarchul Irod, fără îndoială nu fără concursul mascat al fariseilor. De acum toată atențiunea acestora se îndreaptă numai asupra lui Hristos. Pe el îndeosebi îl voiau înlăturat din mijlocul mulțimei ce i se afiliase. Pericolul ce-l pânzește îl simte de aceea pe neașteptate părăsește Iudeea, însă nu apucând drumul obicinuit pentru iudei, drumul Tereei, unde stăpâna Irod, ci drumul Samariei, astfel pe deoparte se subtrage urmării fariseilor, cari nu puneau piciorul în Samaria de teama de a se spurca, pe de alta preîntâmpină pericolul ce i-ar fi putut veni din partea lui Irod.

Aci evangelistul Matei reia firul, spunând că Iisus se îndreaptă spre Galileea (4, 12), el întrerupe din nou, căci nu descrie acest drum, ci ne transpune direct în Capernaum, unde se fixează centrul activității messianice (4, 13). Completarea o face tot evangelistul Ioan prin expunerea 4, 1-42. Iisus face primul popas la fântâna lui Iacob, de lângă orașul samaritean Sichem. Prin plecarea ucenicilor în oraș după hrană, rămâne singur. La fântână coboară o samarineancă, cu care înfiripă o importantă discuție asupra apei celei vii, asupra locului de închinare, și timpurilor messianice. O convertește la credința cea nouă, i se descopere ca Messia cel promis.

La întoarcerea ucenicilor le vorbește despre apropiatul seceriș al recoltei sufletești, pe cari ei n'au sămănat-o. Popasul se prelungește câteva zile, timp în care răspunzând invitației sicheemiților propovăduiește doctrina mântuirii în orașul lor.

Fără de nici o altă grijă drumul este continuat, până în Cana Galileei. Dela granița provinciei un adevărat drum de triumf. Pretutendeni este primit cu bucurie. Conașionalii îl cunosc dela sărbătoarea Paștilor din Ierusalim. Sunt mândrii de el pentru atitudinea demnă avută față de vânzători.

În Cana vindecă pe fiul funcționarului regesc din Capernaum. În proxima Sâmbătă vorbește în sinagoga din Capernaum, interpretând un citat messianic din prof. Isaia. Mărturisirea că pe el l-a avut în vedere profetul răscoală împotriva-i sinagoga. E amenințat cu moartea. Se salvează ca prin minune de furia lor și se duce în Capernaum.

De acum evangelistul Matei reia definitiv firul istoric în expunerea ce urmează. Iisus își începe activitatea în Galileea, într'un mediu caracterizat cu atâta simplitate de evangelist prin cuvintele: „Poporul care stetea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce ședeau în lăturea și umbra morții, răsăritu-le-a lumină” (4, 16).

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

de orientare, zugrăvirea să ajungă pe mâna unor meșteri-ștrică, nu odată străini de neamul și legea noastră. E necesar deci, ca parohiile să ia întotdeauna informații prealabile dela Episcopia noastră, spre a nu fi păcălite. Avem și în eparhia noastră câțiva pictori buni și cu renume, cum sunt A. Demian și E. Profeta, cari își au domiciliul în Cluj. Noi îi recomandăm cu toată căldura atenției preoților noștri.

Roosevelt și revizionismul. Președintele Statelor Unite din America a ținut în Parlament un discurs mare, vorbind despre primejdia unui războiu general. El crede, că numai popoarele dominate de un spirit de autocrație și de agresiune, sunt dispuse să provoace zguduiri sociale. Precum și acelea, cari neavând răbdare să rezolve nemulțumirile lor rezonabile și legitime pe cale pacifică, recurg încredute la legea sabiei. Roosevelt este convins, că astăzi 90 la sută din popoarele lumii sunt mulțumite cu fruntăriile stabilite de tratate, și abia 10 la sută tulbură pacea mondială. Acestea sunt evident țările revizioniste. Ele pot aprinde deci scânteia, care să aducă o nouă catastrofă. Datoria tuturor Statelor este să facă totul, ca pacea să fie păstrată prin cultivarea democrațiilor ordonate și zădărnicierea autocrațiilor anarhice. Cuvântarea lui Roosevelt a stârnit impresii adânci și comentarii lungi în toate continentele.

Propuneri nouă de pace. Președintele guvernului francez, dl P. Laval, nu s'a lăsat decepționat de succesul suferit pe urma tratatelor avute cu fostul ministru de externe al Angliei, dl S. Hoare. Convins, că lumea are nevoie de pace, el vrea să facă propuneri nouă, de astădată în deplină înțelegere cu dl Mussolini. Europa așteaptă cu încordare această nouă încercare, menită să pună capăt războiului din Africa.

Copiii Basarabiei. Vedem cu bucurie, că tot mai mult crește numărul comunelor, așezămintelor și bunilor creștini din Ardeal, cari primesc sub scutul lor pe înfometății dela Nistru. E o dovadă ce ne înduioșează. Vedem totuși cu surprindere, că unii oameni politici găsesc și aici motive de sminteală, condamnând sistemul de-a înprăștia copiii prin toate părțile țării, în loc de a fi ajutați la ei acasă. Asta-i curat nod în papură. Căci ori cine își poate da seama de avantajile morale necontestate, ce rezultă din acest sistem. Să ne gândim numai la prietenia indisolubilă, ce ia naștere între frații, cari azi se cunosc numai din auzite.

Ungurii falsifică acum și dolari. De curând au fost prinși la Odorhei niște unguri, cari au pus în circulație un număr însemnat de dolari americani și lire engleze. După scandalul cel mare dela Budapesta,

din anii trecuți, cu falsificarea francilor francezi, acum e în perspectivă să iasă la iveală altul, tot atât de zgomotos. Nu se știe, dacă și de astădată nu se vor invoca motive „patriotice“ pentru acoperirea acestor delictive, ce se pedepsesc cu temniță. Revizionismul maghiar recurge la orice mijloc, pentru scopurile lui himerice.

BIBLIOGRAFIE

„Revista teologică“. Nr. 11—12. Noemvrie—Decemvrie 1935. Director: Nicolae Colan. Cuprinde: Pr. Nic. Colan, Pe marginea unui discurs regal. Prot. Gh. Ciuhandu, Catedrala întregirii neamului. D. I. Belu, Păcatul original la Origen. Prof. I. Duma, La răscruce de vremi. Pr. Dr. Nic. Terchilă, Misticismul lui Solovieff. Iosif Naghiu, Sociologismul lui Durkheim. Mișcarea literară, cronici, note și informațiuni. Abonamentul 260 Lei.

„Familia.“ An. II. Nr. 7—8. Noemvrie 1935. Oradea. Director U. G. Samarineanu. Sumarul: O. Papadina-Simion Bărnăuț St. Baciu, Poeme de dragoste. C. Ardeleanu, Febra. Florica Mumuianu, Poezii. T. Vianu, Geniu și Savant. I. Agârbiceanu, Năravuri. Gh. A. Petru, Poezii. Gh. Tulbure, Sate și dascăli. Victor Papiilian, Alt glas. U. G. Samarineanu, Ancheta noastră. Recenzii și note. Abonament 250 Lei.

Consiliul Eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 7856/1935.

Comunicat oficial.

În baza hotărârii noi a Congresului Național Bisericesc din 16 Octombrie a. c. pct. 3 de cuprinsul:

„Toate parohiile și eparhiile din Patriarhia Română vor contribui pentru Fondul General Bisericesc cu o cotă de 1% din venitul lor brut, conform bugetelor aprobate la parohii de Consiliul eparhial, la eparhii de adunarea eparhială și în baza ordinului Consiliului Central Bisericesc Nr. 9187 din 28 Noemvrie a. c., prin care reclamă cota pe anul curent“ dispunem:

1. Fiecare parohie va înainta oficiului protopopesc concernent până fix la 31 Decemvrie a. c., pe lângă raport, cota de 1% pentru Fondul General Bisericesc înscrisă la bugetul pe anul curent conform indicațiilor din ordinul Consiliului Eparhial Nr. 8361/1934 din 22 Decemvrie 1934, iar P. O. Oficii protopopești vor administra deodată dela toate parohiile aceste contribuții obligatorii Caseriei Consiliului Eparhial, pe lângă raport și tablou general pe parohii, până fix la 15 Ianuarie 1936.

2. Această contribuție de 1% se va stabili și înscrie în bugetele parohiale și pe viitor conform indicațiilor din ordinul menționat mai sus Nr. 8361/1934 și ni se va administra regulat și fără alte provocări conform dispozițiilor din acest ordin.

Cluj, la 19 Decemvrie 1935.

Consiliul eparhial.

Nr. 8230/1935.

CIRCULARĂ

Ministerul Muncii cu adresa Nr. 84.593 din anul trecut, a solicitat concursul bisericii, pentru a opri exodul populației rurale, către centrele orășenești și ca să nu se sporească numărul șomeurilor din orașe și a nu expune astfel pe cei plecați de a pieri, în lipsa oricărei posibilități de lucru sau ajutor.

Același Minister cu adresa Nr. 99.430 din 16 Decemvrie 1935 ne arată, că intervenția nu a rămas fără efect, căci în cursul acestui an, comitetele însărcinate cu verificarea situației muncitorilor lipsiți de lucru au constatat o reducere a numărului șomeurilor din categoria arătată.

Faptul că parte din populația rurală se îndreaptă spre orașe, părăsind posibilitățile pe cari le au de a munci și a trăi în satele lor, se explică prin socoteala greșită ce-și fac crezând că în orașe vor putea găsi plasamente la lucru mai bine plătit, sau vor putea obține cu înlesnire ajutoare destinate celor lipsiți de lucru.

Opera de ajutorare a șomeurilor este o acțiune dificilă, fondurile de care dispun comitetele fiind reduse și mărirea numărului prin adaosul celor dela țară, poate produce grave neajunsuri. Pe de altă parte, cererile neputând fi satisfăcute ușor, se poate crea o stare de lucruri susceptibilă să turbure atmosfera generală de ordine și liniște, care trebuie să domnească în centrele populate, unde necontestabil suntem obligați să ajutăm pe acci cari au rămas fără lucru.

Data fiind situația mai sus arătată invităm oficiile noastre parohiale ca și în anii trecuți să continue a lămuri populația dela țară, arătând că la orașe nu mai sunt posibilități de plasare, că însăși acci ce locuiesc în aceste centre, chiar elemente cu pregătire de meșteșug, nu găsesc de lucru, și că în asemenea situații ei vor fi expuși a pieri de foame pe străzile orașelor.

Mijloacele de care dispune Ministerul sunt foarte reduse chiar pentru a face față ajutorării acelor cari sunt originari din orașe, astfel că departamentul muncii nu numai că nu va acorda nici un fel de ajutor acelor veniți dela țară, dar nu va avea nici cel puțin posibilitatea să le procure foi de drum pentru a se înapoia la locurile lor.

Cluj, la 21 Decemvrie 1935.

Consiliul eparhial.

Nr. 8315—1935.

Comunicat.

Aducem la cunoștință On. Preoțimi ordinul Consiliului Central Nr. 10142 și al Min. Sănătății Nr. 92849 din 1935, prin care se atrage atenția preoților ca la înmormântări să țină seamă de toate dispozițiile legilor sanitare, în special să nu îngroape morții în curțile bisericilor fără aprobarea autorităților competente.

Cluj, la 30 Decemvrie 1935.

Consiliul eparhial.

Nr. 8299—1935.

CIRCULARĂ

La 1 Decemvrie 1935, M. S. Regele „Marele Străjer al Țării“ a inaugurat printr'o înălțătoare cuvântare „Ora străjerească la Radio“ pentru întregul tineret român.

Dela această dată începând, ora de radio va continua în fiecare Sâmbătă între orele 16—17 cu scopul de a procura tineretului român un program frumos, educativ, instructiv și distractiv, de a-i desvolta sentimentul pentru tot ce este național, patriotic și uman, de a-l stimula la fapte bune și frumoase, de a reînvia tradiția străbună, cultul datoriei, al muncii și virtuții, de a le da posibilitate să-și înalțe sufletul în cea solidaritate care cimentează în ei simțul ordinii și disciplinei.

În acest scop veți îngriji ca toate instituțiile să grupeze tineretul lor în fiecare Sâmbătă dela orele 16-17 în jurul unui aparat de radin, dela o școală, prefectură, primărie, instituție sau familie, spre a-le da posibilitatea să asculte, iar în viitor se va face apel ca județele să trimită la București și tineretul lor pentru a se putea produce și spre a fi și el ascultat.

Costul transportului și întreținerii va fi suportat din cotizațiile beoevole ale organizațiilor respective, comitetelor școlare, de către comune și județe.

Cluj, la 4 Ianuarie 1936.

Consiliul eparhial.

AVIZ! Au apărut Cărțile de religie pentru cl. V și VI primară, de Dr. A. Buzdug, prof. la Academia teol. din Cluj. Prețul 14 Lei una fiecare. Se pot comanda la Librăria Eparhială din Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 6.

Nr. 538/1935.

(30) 2—3

Concurs repetat.

Se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“ pentru postul de paroh al parohiei de cl. III Stejeriș din protopopiatul Turda.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul legal dela stat, după ce va fi reluat la buget.
2. Sesiune parohială, pământ cultivabil și fânaț în întindere de 15 jug.
3. Locuință în natură, cu supraedificate și grădină.
4. Venitele stolare obicinuite.
5. Una ferdelă porumb dela fiecare familie.

Cei ce doresc să ocupe acest post își vor înainta oficiului nostru protopopesc în termenul deschis cererile de concurs însoțite de documentele necesare, iar cu învoirea noastră prealabilă concurenții se vor putea prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Reflectanții vor prezenta act de învoire dela P. S. Episcop, fără de care nu vor fi luați în lista de candidare.

Turda, 20 Decemvrie 1935.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial din Stejeriș.

Iovian Murășianu, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.